IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

Yhteenveto EU:n virastoja ja muita elimiä koskevien tilintarkastustuomioistuimen vuotuisten tarkastusten tuloksista: varainhoitovuosi 2016

(2017/C 417/01)

SISÄLLYS

Sivu

EU:N VIRASTOJEN JA MUIDEN ELINTEN NIMILYHENTEET . . . 3

TIIVISTELMÄ . . . 5

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN . . . 5

TARKASTUSKOHTEET . . . 5

Erityyppiset virastot toimivat EU:n eri jäsenvaltioissa . . . 5

Virastojen määrärahat ja rahoitus – painopistealojen lukumäärän ja omarahoituksen merkityksen kasvu . . . 7

Henkilöstön lisäykset painopistealoilla . . . 9

Tarkastusjärjestelyt . . . 9

TARKASTUSHAVAINNOT . . . 10

Puhdas tarkastuslausunto tilien luotettavuudesta kaikkien virastojen osalta . . . 10

Puhdas tarkastuslausunto tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta kaikkien virastojen osalta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa lukuun ottamatta . . . 10

Tilintarkastustuomioistuimen painottamat erityisen merkitykselliset seikat . . . 10

Muut tarkastushavainnot eri aloilta . . . 11

Henkilöstöresurssit aiheuttavat joissakin tapauksissa huolta . . . 11

Julkiset hankintamenettelyt ovat edelleen riskialtis ala . . . 11

Toiminnot ovat pääsääntöisesti samankaltaisia, mutta siitä huolimatta tietotekniikkaympäristö vaihtelee 12

Tietotekniikka-alan konsultointia ja hankehallinnointia on tarpeen parantaa EMAssa . . . 13

Budjettihallinto on parantunut – tietyin poikkeuksin . . . 14

Ulkoiset arvioinnit ovat yleisesti ottaen myönteisiä . . . 14

Sivu

Sisäisen tarkastuksen osaston tarkastustuloksista raportoitiin kattavamman kuvan antamiseksi 14

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta on useimmissa tapauksissa tarkoituksenmukaista 14

LIITE I – Virastojen määrärahat ja henkilöstö 16

LIITE II – Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset; huomautukset eivät aseta sen lausuntoja kyseenalaiseksi 19

LIITE III – Avoinna olevien huomautusten seuranta; huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja kyseenalaiseksi 22

EU:N VIRASTOJEN JA MUIDEN ELINTEN NIMILYHENTEET

Lyhenteet	Koko nimi	Sijainti
ACER	Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	Ljubljana, Slovenia
BEREC	Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen virasto	Riika, Latvia
CdT	Euroopan unionin elinten käännöskeskus	Luxemburg, Luxemburg
Cedefop	Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	Thessaloniki, Kreikka
CEPOL	Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	Budapest, Unkari
CHAFEA	Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto	Luxemburg, Luxemburg
CPVO	Yhteisön kasvilajikevirasto	Angers, Ranska
EACEA	Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto	Bryssel, Belgia
EASA	Euroopan lentoturvallisuusvirasto	Köln, Saksa
EASME	Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto	Bryssel, Belgia
EASO	Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	Valletta, Malta
EBA	Euroopan pankkiviranomainen	Lontoo, Yhdistynyt kuningaskunta
ECDC	Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	Tukholma, Ruotsi
ECHA	Euroopan kemikaalivirasto	Helsinki, Suomi
EYK	Euroopan ympäristökeskus	Kööpenhamina, Tanska
EFCA	Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	Vigo, Espanja
EFSA	Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	Parma, Italia
EIGE	Euroopan tasa-arvoinstituutti	Vilna, Liettua
EIOPA	Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	Frankfurt, Saksa
EIT	Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	Budapest, Unkari
EMA	Euroopan lääkevirasto	Lontoo, Yhdistynyt kuningaskunta
EMCDDA	Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	Lissabon, Portugali

Lyhenteet	Koko nimi	Sijainti
EMSA	Euroopan meriturvallisuusvirasto	Lissabon, Portugali
ENISA	Euroopan unionin verkko- ja tietoturvavirasto	Heraklion, Kreikka
ERA	Euroopan unionin rautatievirasto	Valenciennes, Ranska
ERCEA	Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	Bryssel, Belgia
ESMA	Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	Pariisi, Ranska
ETF	Euroopan koulutussäätiö	Torino, Italia
EUIPO	Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	Alicante, Espanja
eu-LISA	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alan laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava eurooppalainen virasto	Tallinna, Viro
EU-OSHA	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	Bilbao, Espanja
Euratom	Euratomin hankintakeskus	Luxemburg, Luxemburg
EUROFOUND	Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	Dublin, Irlanti
Eurojust	Euroopan unionin oikeudellisen yhteistyön yksikkö	Haag, Alankomaat
Europol	Euroopan poliisivirasto	Haag, Alankomaat
FRA	Euroopan perusoikeusvirasto	Wien, Itävalta
Frontex	Euroopan raja- ja merivartiovirasto	Varsova, Puola
GSA	Euroopan GNSS-virasto	Praha, Tšekki
INEA	Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto	Bryssel, Belgia
REA	Tutkimuksen toimeenpanovirasto	Bryssel, Belgia
SRB	Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto	Bryssel, Belgia

TIIVISTELMÄ

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut 41 EU:n elimen, toimiston ja viraston (”virastot”) tilinpäätökset ja niiden perustana olevat toimet varainhoitovuodelta 2016. Tilintarkastustuomioistuin on antanut vakiomuotoisen (puhtaan) tarkastuslausunnon virastojen tilinpäätöksistä ja niiden perustana olevista toimista kaikkien virastojen osalta yhtä lukuun ottamatta (Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto).

Virastojen tilinpäätökset antavat oikean ja riittävän kuvan niiden rahoitus- ja taloustilanteesta ja tilien perustana olevat toimet olivat useimmissa tapauksissa laillisia ja asianmukaisia. Tästä huolimatta parantamisen varaa on yhä, kuten joissakin tilintarkastustuomioistuimen kertomuksiin sisältyvissä *tiettyjä seikkoja painottavissa kappaleissa* ja *muuta seikkaa* koskevissa kappaleissa tuodaan esille. Tämä käy ilmi myös *tarkastushavaintoja koskevista huomautuksista, jotka eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja kyseenalaiseksi*.

Tässä asiakirjassa esitetään yhteenveto tarkastusten tuloksista. Yhteenvedon tarkoituksena on auttaa lukijaa analysoimaan ja vertailemaan tilintarkastustuomioistuimen virastoista laatimia erityisvuosikertomuksia. Erityisvuosikertomukset sisältävät sekä tilintarkastustuomioistuimen lausunnot ja huomautukset että virastojen vastaukset. Yhteenveto ei ole tarkastuskertomus eikä lausunto.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

Tilintarkastustuomioistuin on EU:n varoja tarkastava toimielin. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on osaltaan kehittää EU:n varainhoitoa, edistää tilivelvollisuutta ja avoimuutta sekä toimia unionin kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana. EU:n riippumattomana ulkoisena tarkastajana tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, että EU:n varat on kirjattu oikein sekä kerätty ja käytetty asiaankuuluvien sääntöjen ja säännösten mukaisesti ja että varoille on saatu vastinetta. Tämän toimeksiannon perusteella tilintarkastustuomioistuin tarkastaa vuosittain tilinpäätökset ja niiden perustana olevat toimet kaikkien EU:n toimielinten ja virastojen osalta.

TARKASTUSKOHTEET

Erityyppiset virastot toimivat EU:n eri jäsenvaltioissa

Virastot ovat erillisiä oikeushenkilöitä, jotka on perustettu johdetun oikeuden säädöksellä suorittamaan erityisiä teknisiä, tieteellisiä tai hallinnollisia tehtäviä ja auttamaan näin EU:n toimielimiä, kun ne suunnittelevat ja toteuttavat omia toimintapolitiikkojaan. Virastot ovat varsin näkyviä jäsenvaltioissa, ja ne voivat vaikuttaa merkittävästi toimintapolitiikkojen laatimiseen, päätöksentekoon sekä ohjelmien täytäntöönpanoon aloilla, jotka ovat äärimmäisen tärkeitä Euroopan unionin kansalaisten päivittäisessä elämässä. Näitä aloja ovat mm. terveys, turvallisuus, turvajärjestelyt, vapaus ja oikeus. Virastot voidaan jaotella rakenteensa ja tehtäviensä perusteella hajautetuiksi virastoiksi, muiksi elimiksi ja komission toimeenpanovirastoiksi. Yksittäisiin virastoihin viitataan tässä yhteenvedossa kertomuksen alussa esitettyjen nimilyhenteiden avulla.

Hajautettuja virastoja on **32**, ja niillä on keskeinen asema EU:n toimintapolitiikkojen valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Ne huolehtivat esimerkiksi teknisistä, tieteellisistä, operatiivisista ja/tai sääntelyyn liittyvistä tehtävistä. Niiden tehtävänä on varmistaa, että komissio voi keskittyä toimintapolitiikkojen määrittelyyn, ja tehostaa EU:n ja kansallisten viranomaisten yhteistyötä kokoamalla yhteen teknistä ja erityisalojen asiantuntemusta kummaltakin taholta. Hajautetut virastot perustetaan määrittelemättömäksi ajaksi ja ne sijaitsevat eri puolilla EU:ta (ks. *kaavio 1*).

Kolme **muuta elintä** ovat **Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti, Euratom ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto**. Budapestissä toimiva Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti on riippumaton hajautettu EU:n elin, johon on koottu unionin innovaatiovalmiuksia tukevia tiede-, liiketoiminta- ja koulutusalan resursseja. Euratom perustettiin Luxemburgiin tukemaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen päämäärien toteuttamista. Brysselissä sijaitseva yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on yhteisen kriisinratkaisumekanismin keskeinen viranomainen Euroopan pankkiunionissa. Kriisinratkaisuneuvoston tehtävänä on varmistaa, että kaatumassa olevia pankkeja koskeva kriisinratkaisu hoidetaan hallitusti siten, että reaalitaloudelle ja julkistaloudelle aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa EU:n jäsenvaltioissa ja niiden ulkopuolella.

Kuusi toimeenpanovirastoa on perustettu ennalta määrätyksi ajaksi huolehtimaan yhden tai useamman unionin ohjelman hallinnointiin liittyvistä tehtävistä. Ne sijaitsevat Brysselissä (**EACEA, EASME, ERCEA, INEA, REA**) ja Luxemburgissa (**CHAFEA**).

Kaavio 1

Virastojen sijainti eri jäsenvaltioissa

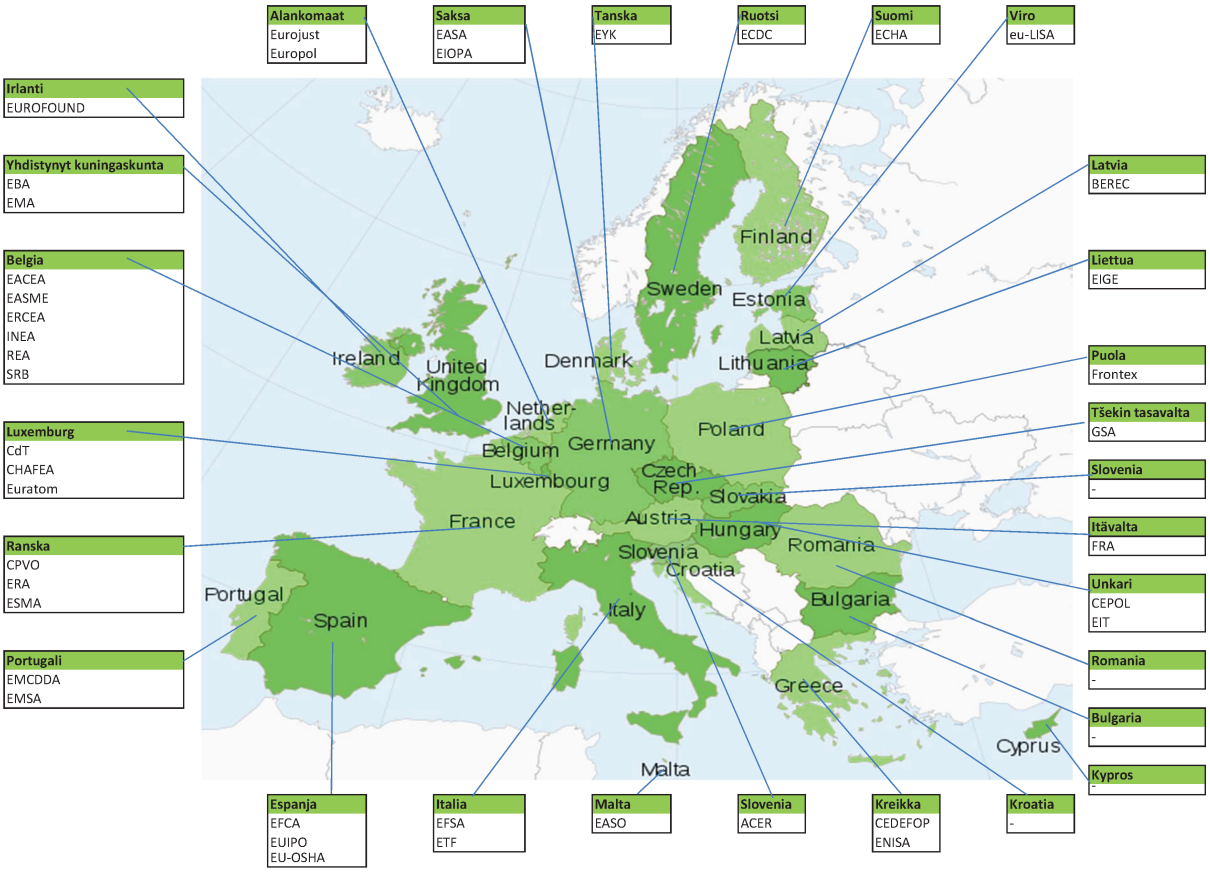

Virastojen määrärahat ja rahoitus – painopistealojen lukumäärän ja omarahoituksen merkityksen kasvu

Suurin osa virastoista rahoitetaan lähes kokonaisuudessaan EU:n yleisestä talousarviosta; niistä jotkin ovat täysin tai osittain omarahoitteisia (ks. erittely *taulukossa 1*). **ERA**sta on määrä tulla osittain omarahoitteinen viimeistään kesäkuusta 2019 alkaen.

Taulukko 1

Virastotyypit ja niiden rahoitus

	Rahoittaja		
	Pääasiassa EU:n yleinen talousarvio	Pääasiassa omarahoitteinen	EU:n talousarvio, jäsenvaltioiden maksuosuudet ja/tai maksut (osittain omarahoitteinen)
Hajautetut virastot	24	2 CPVO, EUIPO	6 EASA, EBA, ECHA, EIOPA, EMA, ESMA
Muut elimet	2 EIT, Euratom	1 SRB	—
Komission toimeenpanovirastot	6 EACEA, REA, ERCEA, EASME, INEA, CHAFEA	—	—

Kaikkien virastojen vuoden 2016 määrärahojen kokonaismäärä (lukuun ottamatta yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa (SRB), jolla on erityinen toimeksianto ja mekanismi) oli noin 3,4 miljardia euroa (2015: 2,8 miljardia euroa), joka vastaa noin 2,4:ää prosenttia vuotta 2016 koskevasta EU:n yleisestä talousarviosta (2015: 2,0 prosenttia). Kasvu liittyy lähinnä virastoihin, jotka käsittelevät teollisuus-, tutkimus- ja energia-alan (358 miljoonan euron lisämäärä) sekä kansalaisvapauksiin ja oikeus- ja sisäasioihin (174 miljoonan euron lisämäärä) liittyviä kysymyksiä. Yhteensä 3,4 miljardin euron määrärahoista noin 2,3 miljardia euroa rahoitettiin EU:n yleisestä talousarviosta, kun puolestaan noin 1 miljardia euroa rahoitettiin maksujen sekä jäsenvaltioiden, EFTA-maiden jne. suorien maksuosuuksien avulla.

Lisäksi **yhteinen kriisinratkaisuneuvosto**, joka perustettiin yhteistä kriisinratkaisumekanismia tukevalla asetuksella, budjetoi noin 11,8 miljardia euron rahoitusosuudet luottolaitoksilta. Tarkoituksena oli saada yhteinen kriisinratkaisurahasto perustetuksi vuoteen 2023 mennessä.

Kaikkien virastojen vuoden 2016 määrärahojen kokonaismäärä yhteinen kriisinratkaisuneuvosto mukaan luettuna oli noin 15,2 miljardia euroa. Yksittäisten virastojen talousarvioista esitetään lisätietoja *liitteessä I*.

Kaavio 2

Virastojen rahoituslähteet vuonna 2016

Kaavio 3

Virastojen määrärahat (milj. euroa)

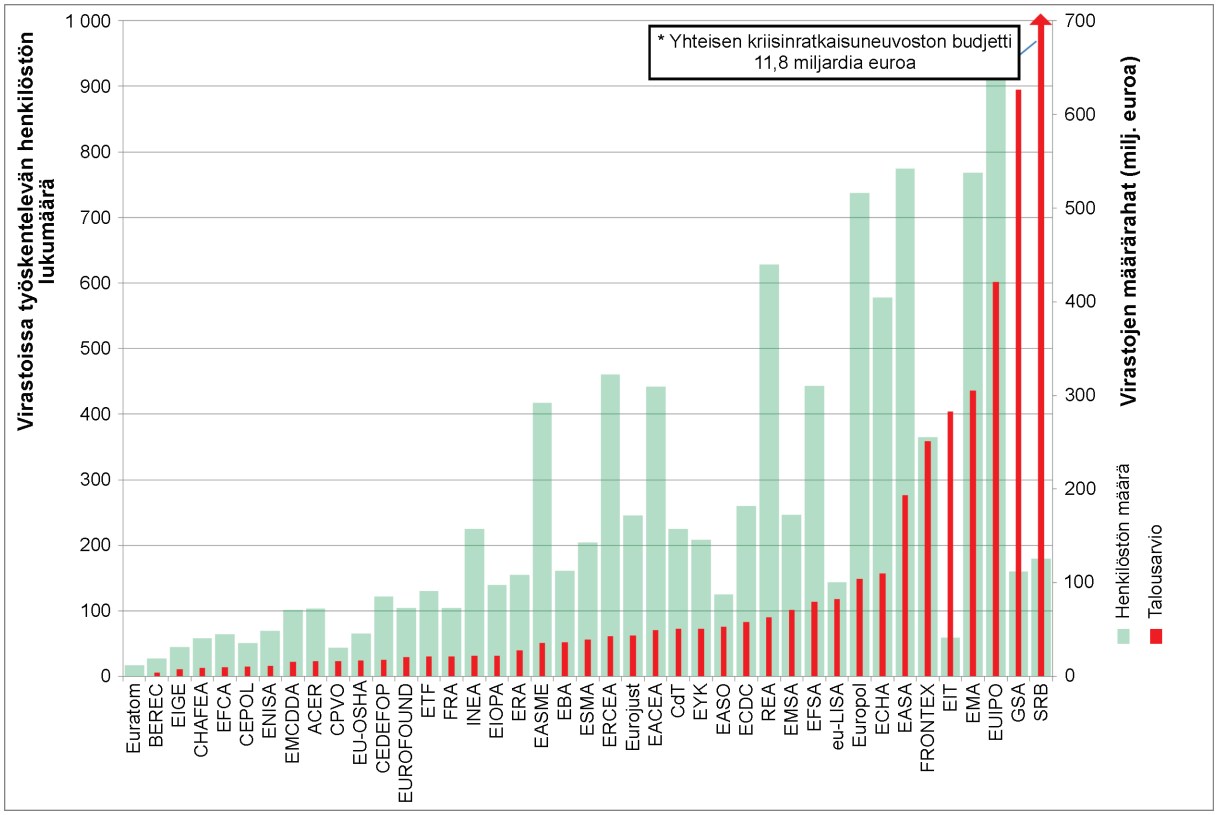

Henkilöstön lisäykset painopistealoilla

Vuoden 2016 lopussa virastoissa työskenteli 10 364 henkilöä (2015: 9 848) ([1]) ([2]). Edeltävän vuoden tapaan henkilöstön määrä kasvoi eniten virastoissa, jotka käsittelevät teollisuus-, tutkimus- ja energia-alaan (110), kansalaisvapauksiin, oikeus- ja sisäasioihin (177) sekä talous- ja raha-asioihin (85) liittyviä kysymyksiä. Yksittäisten virastojen henkilöstömääristä esitetään lisätietoja *liitteessä I*.

Tarkastusjärjestelyt

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan ([3]) mukaan tilintarkastustuomioistuimen on tarkastettava kaikkien unionin perustamien virastojen tilit, jollei niiden perustamisasiakirjassa toisin määrätä. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 41 virastoa ja antoi lausunnot niiden tilien luotettavuuden sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) 31. joulukuuta 2016 päättyneeltä varainhoitovuodelta.

Nykyisessä säädösperustassa määritetään virastojen tileihin sovellettavat tarkastusjärjestelyt *taulukossa 2* kuvatulla tavalla.

Taulukko 2

Virastojen tilejä koskevat tarkastusjärjestelyt

Virastot	Tarkastaja	
	Tilintarkastustuomioistuin	Tilintarkastusyritys ja tilintarkastustuomioistuin
Hajautetut virastot	2	30
Muut elimet	1 ([1])	2
Toimeenpanovirastot	6	—

([1]) Euratomin hankintakeskuksen resurssien ja toimien vähäisyyden vuoksi sen tarkastaa ainoastaan tilintarkastustuomioistuin.

Riippumattomat ulkoiset tarkastajat (tilintarkastusyritykset) tarkastivat 32 viraston tilinpäätökset EU:n varainhoitoasetuksen 208 artiklan 4 kohdan ([4]) sekä virastojen varainhoidon puiteasetuksen 107 artiklan 1 kohdan ([5]) mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin kävi läpi tilintarkastusyritysten suorittaman tarkastustyön kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti. Läpikäynnin ansiosta tilintarkastustuomioistuimella on riittävä varmuus siitä, että se voi hyödyntää tilintarkastusyritysten työtä laatiessaan tilien luotettavuutta koskevia tarkastuslausuntojaan. Loppujen yhdeksän viraston osalta tilien luotettavuuden tarkasti ainoastaan tilintarkastustuomioistuin. Kuten aiempina vuosina, tilintarkastustuomioistuin on yksinomaisesti vastuussa kaikkien virastojen tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden tarkastuksista.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamien virastojen lisäksi on kolme puolustusalalla toimivaa virastoa (Euroopan puolustusvirasto, Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos ja Euroopan unionin satelliittikeskus), jotka kuuluvat neuvoston alaisuuteen ja joita rahoitetaan jäsenvaltioiden maksuosuuksin. Niiden tarkastamisesta vastaavat tilintarkastustuomioistuimen sijaan muut riippumattomat ulkoiset tarkastajat. Vuoden 2014 yleiskatsauksessa tilivelvollisuuteen ja julkiseen tarkastukseen EU:ssa ([6]) tilintarkastustuomioistuin totesi, että näiden virastojen erilaisiin tarkastustoimeksiantoihin ei ole olemassa pakottavaa syytä.

([1]) Virkamiehiä, väliaikaisia toimihenkilöitä ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä sekä kansallisia asiantuntijoita.
([2]) Vuotta 2015 koskevia tietoja henkilöstön lukumääristä päivitettiin virastojen toimittamien tietojen perusteella.
([3]) EUVL C 326, 26.10.2012. s. 47.
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).
([5]) Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1271/2013 107 artikla (EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42).
([6]) ”Yleiskatsaus tilivelvollisuuteen ja julkiseen tarkastukseen EU:ssa: puutteita, päällekkäisyyksiä ja haasteita”, Euroopan tilintarkastustuomioistuin

TARKASTUSHAVAINNOT

Puhdas tarkastuslausunto tilien luotettavuudesta kaikkien virastojen osalta

Kaikkien 41 viraston taloudellinen asema 31 päivänä joulukuuta 2016 sekä niiden toimien tulokset ja rahavirrat mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta on esitetty niiden tilinpäätöksissä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein voimassa olevien varainhoitoa koskevien säännösten ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Puhdas tarkastuslausunto tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta kaikkien virastojen osalta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa lukuun ottamatta

Tilintarkastustuomioistuin katsoi, että 40 viraston 31 päivänä joulukuuta 2016 päättyneeltä varainhoitovuodelta annettujen tilinpäätösten perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon **Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston** tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Varauma perustuu kahteen hankintamenettelyyn, joiden yhteydessä julkisten hankintamenettelyjen periaatteita sovellettiin puutteellisesti.

Tilintarkastustuomioistuimen painottamat erityisen merkitykselliset seikat

Tilintarkastustuomioistuin laati *tiettyjä seikkoja painottavat kappaleet* ([7]) kahden Lontoossa toimivan viraston (**Euroopan pankkiviranomainen** ja **Euroopan lääkevirasto**) osalta. Kappaleet koskivat Yhdistyneen kuningaskunnan päätöstä erota Euroopan unionista. Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan lääkeviraston tilinpäätökset ja niiden liitetiedot oli laadittu allekirjoitusajankohtana saatavilla olleiden rajallisten tietojen perusteella. Ne eivät vielä sisältäneet luotettavaa arviota tulevista kustannuksista, jotka aiheutuvat toiminnan lakkauttamisesta Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja virastojen muuttamisesta muualle. Tilintarkastustuomioistuin viittasi myös Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta aiheutuvaan tulojenmenetysriskiin sekä riskiin siitä, että asianomaisten virastojen muutto johtaa asiantuntemuksen menettämiseen, mikä puolestaan muodostaa riskin toiminnan jatkuvuudelle.

Tilintarkastustuomioistuin laati seitsemän *muuta seikkaa painottavaa kappaletta* ([8]), joissa arvioitiin mahdollisia vaikutuksia, joita Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista saattaa aiheuttaa useiden muualla kuin Lontoossa sijaitsevien virastojen tuloihin ja toimintoihin. **CPVO**n**, EASA**n**, ECHA**n**, EIOPA**n**, ESMA**n ja **EUIPO**n tulot saattavat vähentyä suorana seurauksena siitä, että tuloja tuottava toiminta Yhdistyneessä kuningaskunnassa vähenee. **Euroopan GNSS-virasto** huolehtii Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevista teknisistä yksiköistä, joiden asemaa ei ole vielä määritetty.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tapauksessa tilintarkastustuomioistuin laati *tiettyjä seikkoja painottavan kappaleen* koskien valvontakehystä, jota sovelletaan yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kohdistuvien luottolaitosten maksuosuuksien laskentaan. Tilintarkastustuomioistuin painotti, että rahaston maksuosuudet on laskettu luottolaitosten kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kautta kriisinratkaisuneuvostolle toimittamien tietojen perusteella. Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa ei kuitenkaan säädetä kattavasta ja johdonmukaisesta valvontajärjestelmästä, jolla varmistettaisiin tietojen luotettavuus. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että oikeudellisessa kehyksessä säädetty maksuosuuksien laskentamenetelmä on erittäin monimutkainen, ja pitää tätä riskinä laskelmien oikeellisuuden kannalta. Kriisinratkaisuneuvosto ei myöskään voi antaa tarkkoja luottolaitoskohtaisia tietoja riskiarvioinnin piiriin kuuluvista maksuosuuslaskelmista, sillä ne liittyvät toisiinsa ja sisältävät luottamuksellista tietoa muista luottolaitoksista. Tämä saattaa vaikuttaa laskelmien avoimuuteen.

Tilintarkastustuomioistuin laati *muuta seikkaa painottavan kappaleen* myös puutteista, joita ilmeni **Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin** osaamis- ja innovaatioyhteisöjen oikeussubjektien hankintamenettelyissä, sekä siitä, että EIT:n henkilöstöresurssit eivät ole sen lisääntyneeseen työmäärään nähden riittävät.

Euroopan unionin elinten käännöskeskuksen osalta tilintarkastustuomioistuin laati *muuta seikkaa painottavan kappaleen* siitä, että useat virastot hyödyntävät yhä suuremmassa määrin sisäisiä ja muita vaihtoehtoisia käännösratkaisuja. Tämä merkitsee, että käännöskeskuksen kapasiteettia ei hyödynnetä mahdollisimman täysimääräisesti ja että EU:n tasolla aiheutuu päällekkäisiä käännösjärjestelmien kehittämiseen ja käyttöön liittyviä kuluja. Muut virastot käyttävät enenevässä määrin vaihtoehtoisia käännösratkaisuja, mikä vaarantaa käännöskeskuksen toimintamallin.

([7]) *Tiettyjä seikkoja painottavissa kappaleissa* kiinnitetään huomio tärkeisiin kysymyksiin, jotka ovat perustavanlaatuisia sen kannalta, että lukija saa tilinpäätöksistä asianmukaisen käsityksen.

([8]) *Muuta seikkaa painottavissa kappaleissa* ilmoitetaan muut tärkeät kysymykset, jotka eivät sisälly tilinpäätökseen tai niiden liitetietoihin.

Muut tarkastushavainnot eri aloilta

Tilintarkastustuomioistuin raportoi myös yhteensä 115:stä tarkastushavaintoja koskevasta *huomautuksesta* (2015: 90), jotka koskivat 34:ää virastoa (2015: 37). Huomautuksissa painotettiin tärkeitä seikkoja ja ilmoitettiin, missä kohdin olisi parantamisen varaa. Katsaus kunkin viraston osalta esitettyihin huomautuksiin esitetään *liitteessä II*.

Henkilöstöresurssit aiheuttavat joissakin tapauksissa huolta

Riittävä henkilöstön määrä on olennainen tekijä virastojen toimintojen vakauden ja tehokkuuden sekä niiden työohjelmien täytäntöönpanovalmiuksien kannalta. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että seitsemällä virastolla oli henkilöstöhallintoon ja muihin henkilöstöasioihin liittyviä ongelmia, kuten henkilöstön suuri vaihtuvuus, puutteita palvelukseenottomenettelyissä sekä avoimia virkoja, joita täytettiin pitkäaikaisesti väliaikaisella henkilöstöllä.

Kolmella virastolla **(Frontex, CEPOL ja BEREC)** oli vaikeuksia löytää vaaditun profiilin mukaisia sopivia ehdokkaita, mikä liittyy todennäköisesti isäntämaassa sovellettaviin palkan korjauskertoimiin (Frontex 66,7 prosenttia, CEPOL 69 prosenttia ja BEREC 76,5 prosenttia). Tapauksissa, joissa sopivia ehdokkaita löytyi, isäntävaltiosta voitiin ottaa palvelukseen suhteettoman paljon suurempi määrä henkilöstöä kuin muista jäsenvaltioista. Frontex pyrki houkuttelemaan ehdokkaita palkkaamalla 14 henkilöstön jäsentä henkilöstösäännöissä sallittua korkeampaan palkkaluokkaan. Kahden muun viraston kohdalla havaittiin suuri henkilöstön vaihtuvuus, mikä saattaa vaikuttaa toiminnan jatkuvuuteen ja virastojen kykyyn toteuttaa niiden työohjelmassa suunnitellut toimet. CEPOLin kohdalla rekrytointivaikeuksiin saattaa vaikuttaa myös kilpailu toisen Budapestissä sijaitsevan EU:n elimen (EIT) kanssa.

Kolmella virastolla **(EMA, EIT, ECDC)** oli organisatorisia haasteita. Virastossa on toteutettu vuoden 2014 jälkeen kaksi suurta organisaatiouudistusta, joiden yhteydessä ylimmän ja keskijohdon toimet on jaettu sisäisesti uudelleen. IT-alan ja hallinnon avainhenkilöstön siirto uusiin tehtäviin ei ollut onnistunut, mistä aiheutui olennainen epävakauden riski virastolle ja sen toiminnoille. EIT:n johtaja on vaihtunut neljästi perustamisvuoden 2008 ja heinäkuun 2014 välillä. Johtajan paikka on täytetty väliaikaisesti elokuusta 2014 lähtien ja eräs toinen johtotason paikka helmikuusta 2013 lähtien. Tämä on ristiriidassa henkilöstösäännöissä väliaikaiselle toimen täyttämiselle asetetun vuoden enimmäisajan kanssa. Tämä aiheuttaa epävarmuutta sidosryhmien kannalta ja vaarantaa strategisen jatkuvuuden. ECDC:lle nimitettiin toukokuussa 2015 väliaikainen johtaja, joka työskenteli tehtävässä vielä 31. joulukuuta 2016, joten yhden vuoden enimmäisaika ylittyi. Tästä väliaikaisesta nimityksestä seurasi myös, että muun henkilöstön kohdalla toteutettiin vielä 15 muuta väliaikaisjärjestelyä.

Julkiset hankintamenettelyt ovat edelleen riskialtis ala

Julkisissa hankinnoissa tavoitteena on varmistaa talouden toimijoiden kilpailuttaminen, jotta kyetään saavuttamaan taloudellisesti kannattavin hankinta avoimesti, objektiivisesti ja johdonmukaisesti sovellettavan säädösperustan puitteissa. Tilintarkastustuomioistuin raportoi **EASO**a**, EMCDDA**:ta**, eu-LISA**a**, EMA**a ja **BEREC**iä koskevissa erityisvuosikertomuksissa, että virastot eivät noudattaneet täysimääräisesti varainhoitoasetukseen sisältyviä julkisten hankintamenettelyjen periaatteita ja sääntöjä. Huomautukset koskevat lähinnä tarjousasiakirjoissa ilmenneitä epäjohdonmukaisuuksia, taloudellisia toimijoita koskevien valintamenettelykriteereiden noudattamatta jättämistä, virallisten menettelyiden puutetta sekä sopimusten tekoa ja allekirjoittamista koskevan selkeän valtuutuksen puuttumista.

Tilintarkastustuomioistuin piti myönteisenä sitä, että virastot käyttivät tavaroiden ja palveluiden hankintaan enenevässä määrin toimielintenvälisiä puitesopimuksia, mikä tehosti hallinnointia ja tuotti mittakaavaetuja. Erään toimeksisaajan ja komission välillä useiden toimielinten ja virastojen puolesta ohjelmistoista, IT-lisensseistä ja palveluista vuonna 2014 tehdyn toimielintenvälisen puitesopimuksen kohdalla kuitenkin todettiin, että sopimuksen täytäntöönpano ei ollut optimaalista ainakaan kolmen viraston **(EMA, EEA, EASO)** tapauksessa. Toimeksisaaja toimii välittäjänä toimielinten ja virastojen ja niiden tarpeisiin mahdollisesti vastaavien toimittajien välillä. Sopimuksen toimeksisaajalla on oikeus tehdä 2–9 prosentin lisäys tavarantoimittajien hintoihin palkkiona tarjoamistaan välittäjäpalveluista. Tilintarkastustuomioistuin pani merkille tämän puitesopimuksen yhteydessä tarkastettujen maksujen osalta, että veloitettuja hintoja ja lisäyksiä ei aina systemaattisesti verrattu tavarantoimittajien toimittamiin hintatarjouksiin ja laskuihin. Näin ollen puitesopimuksen täytäntöönpanolla ei aina taattu riittävää kilpailua eikä niin ollen varmistettu, että valituksi tuli kaikkein taloudellisin ratkaisu.

Julkisiin hankintamenettelyihin liittyvistä puutteista raportoitiin myös sisäisten kontrollien osalta. Neljää virastoa **(EASO, EIT, EMSA**, **EIGE)** koskeneissa viidessä tapauksessa tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että heikko valvonta aiheutti tehottomuutta esimerkiksi siitä syystä, että hankintatarpeet oli menettelyiden aikaan arvioitu liian pieniksi.

Tuloksellisuusnäkökohdat eivät ole virastoja koskevien tilintarkastustuomioistuimen vuotuisten tarkastusten painopisteenä, mutta tilintarkastustuomioistuimen tarkastajien odotetaan kiinnittävän huomiota heikon tuloksellisuuden riskeihin sekä varainhoitoon liittyviin riskeihin. Kuutta virastoa **(eu-LISA, Frontex, EU-OSHA, EEA, BEREC**, **EUIPO)** koskevissa seitsemässä tapauksessa tilintarkastustuomioistuin esitti huomautuksia epäoptimaalisista julkisista hankintamenettelyistä, jotka vaaransivat parhaan vastineen saamisen rahoille. Huomautuksia esitettiin myös sopimustäytäntöönpanon seurantaan liittyvistä puutteista.

Toiminnot ovat pääsääntöisesti samankaltaisia, mutta siitä huolimatta tietotekniikkaympäristö vaihtelee

Virastojen suorittamien toimintojen kirjo on laaja. Ne edellyttävät riittäviä ja joissakin tapauksissa erikseen räätälöityjä tietotekniikkaratkaisuja. Keskeisten operatiivisten ja hallinnollisten toimintojen täytäntöönpanon säädösperusta on kuitenkin sama, mikä antaa ymmärtää, että virastoilla on samankaltaisia prosesseja, joita voidaan tukea samantyyppisten tietotekniikkaratkaisujen avulla. Virastot ovat edistyneet erittäin hyvin samankaltaisten budjettihallinto- ja kirjanpitojärjestelmien käytössä. Sen sijaan lukuisilla muilla keskeisillä aloilla, esimerkiksi henkilöstöhallinnossa ja hankintojen/sopimusten hallinnoinnissa on yhä käytössä lukuisia erilaisia tietotekniikkaratkaisuja. Virastojen olisi pyrittävä yhdenmukaistamaan myös näiden alojen tietotekniikkaratkaisuja. Tämä edistäisi kustannustehokkuutta ja vähentäisi samalla sisäisen valvonnan riskejä ja vahvistaisi tietohallintatapaa.

Muita saavutettavissa olevia etuja olisivat esimerkiksi yhdenmukaisempi raportointi johdolle ja sidosryhmille sekä tarkastusten tehokkuutta lisäävä automatisoidumpien tarkastustoimenpiteiden käyttöönotto. EU:n virastojen verkosto on sitoutunut edistämään asianomaista virastojen välistä sekä komission kanssa tehtävää yhteistyötä sekä ulkoisen tarkastuksen alalla myös tilintarkastustuomioistuimen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Kaavio 4

Eri virastojen käyttämien tietotekniikkaratkaisujen kirjo on laaja

Henkilöstöresurssien hallinnointijärjestelmät

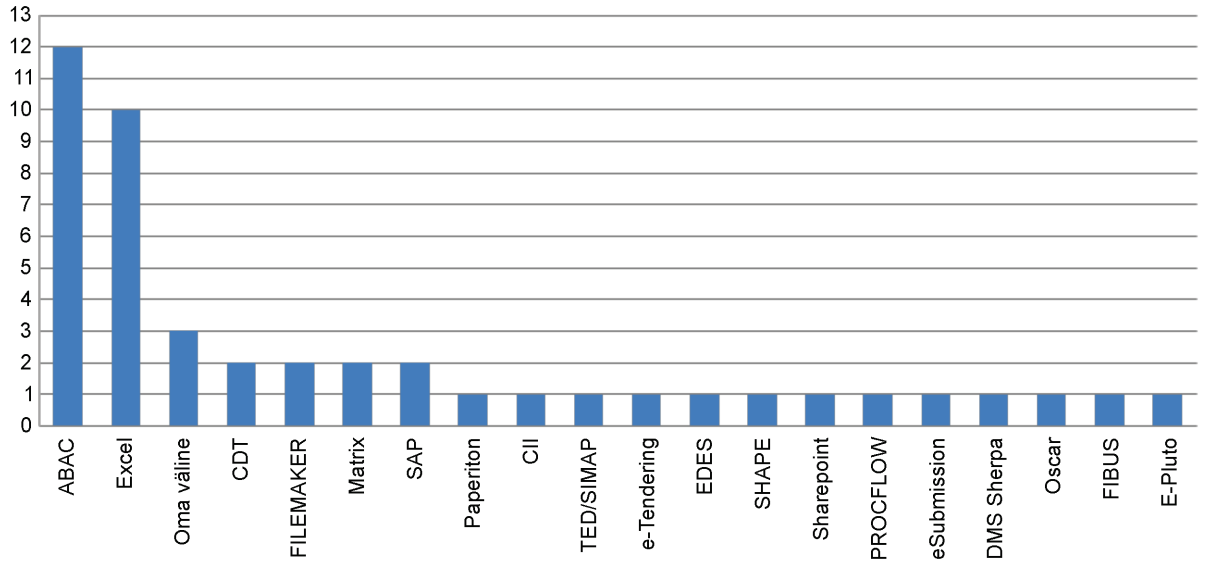

Hankintojen/sopimusten hallinnointijärjestelmät

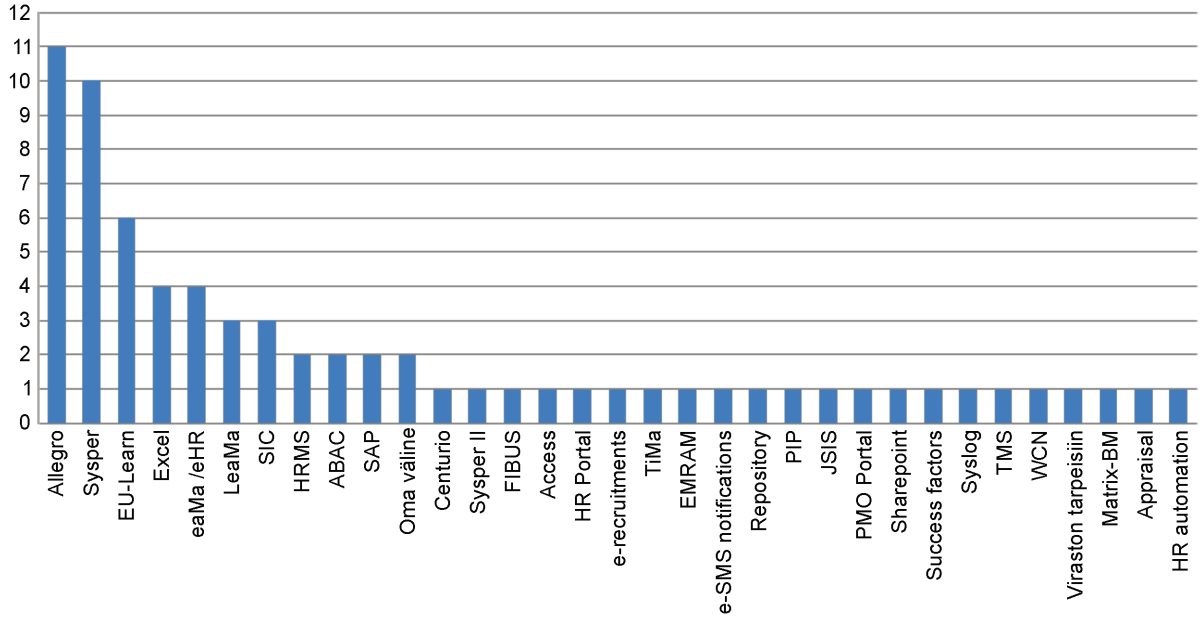

Tietotekniikka-alan konsultointia ja hankehallinnointia on tarpeen parantaa EMAssa

Kaikki virastot kattavan vakiomuotoisen vuotuisen tarkastustyön lisäksi tilintarkastustuomioistuin arvioi IT-konsulttien työhönottoa EMAssa kahden suuren tietotekniikkahankkeen yhteydessä (Pharmacovigilance ja Clinical Trials). Hankkeiden avulla virasto vastaa lainsäädännöllisiin velvoitteisiin, jotka koskevat monitahoisten yleiseurooppalaisten verkostojärjestelmien perustamista, joka puolestaan edellyttää laajamittaista tietotekniikan kehitystä. EMAn henkilöstötaulukkoon ei sisältynyt lisäystä, jonka turvin viraston olisi ollut helpompi kehittää liiketoiminnan ja IT-alan kehitystyöhön tarvittavaa asiantuntemusta talon sisällä. Näin ollen virasto palkkasi tehtävään näiden alojen konsulttiyrityksiä, minkä seurauksena virasto oli kriittisessä määrin riippuvainen ulkoisesta asiantuntemuksesta.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että ennen hankkeiden käynnistymistä ei ollut otettu käyttöön tällaisiin monitahoisiin ja laajamittaisiin hankkeisiin soveltuvaa metodologiaa, mikä on saattanut vaikuttaa johdon valmiuksiin valvoa ja seurata hanketäytäntöönpanoa ja varmistaa hankkeiden johdonmukaisuus. EMA on jatkanut tarkoituksenmukaisen metodologian kehittämistä; tuoreimmat tarkennukset otettiin käyttöön syyskuussa 2016.

EMAn valmiuksia valvoa konsulttien toimintaa ja seurata tuotosten laatua rajoitti myös käytettyjen konsulttisopimusten tyyppi (aika ja materiaalit) sekä se, että osa konsultointiprosessista tapahtuu EMAn toimipaikan ulkopuolella toisessa jäsenvaltiossa. Viraston hanketäytäntöönpano on viivästynyt ja täytäntöönpanokulut ovat nousseet. Hankkeiden sisältöä, budjettia ja määräaikoja tarkistettiin usein, mikä johtui lähinnä siitä, että järjestelmävaatimukset muotoutuivat jäsenvaltioiden muuttuvien tarpeiden mukaan. IT-järjestelmien lopullisista kustannuksista ja käyttöönottoajankohdista ei ole vielä varmuutta.

Tilintarkastustuomioistuin käyttää tämän EMAssa toteutetun konsulttipalveluita koskeneen pilottitarkastuksen tuloksia hyödyntämällä tarkastuksessa saatua edistyksellistä metodologiaa, tietämystä ja asiantuntemusta tulevaisuudessa aina kun se on tarpeen.

Budjettihallinto on parantunut – tietyin poikkeuksin

Sitoumusten lukumäärä laski tällä alalla huomattavasti vuonna 2016, mutta sidottujen talousarviomäärärahojen siirtojen suuri määrä on edelleen yleisin erityisvuosikertomuksissa esitettävä huomautus, joka koskee yhä 23:a virastoa. Siirrot selittyvät kuitenkin yleensä toiminnan monivuotisen luonteen perusteella. Tilintarkastustuomioistuin kehotti useita virastoja ottamaan käyttöön jaksotetut talousarviomäärärahat. Ne ovat varainhoitoasetuksen tällaisia tilanteita varten tarjoama väline.

Edeltäviltä vuosilta siirrettyjen talousarviomäärärahojen peruuntumisia, jotka ilmentävät talousarviotarpeiden arviointia liian suuriksi ja täten suunnittelun heikkoutta, raportoitiin neljässä tapauksessa (**Frontex, CPVO, CHAFEA, EASME**).

Unionin muuttoliikekriisin seurauksena **Frontex**in ja **EASO**n työmäärä kasvoi huomattavasti. Tämän seurauksena lopullinen talousarvio varainhoitovuodelle 2016 oli EASOn kohdalla kolminkertainen ja Frontexin tapauksessa 75 prosenttia suurempi edeltävään vuoteen verrattuna. Molempiin virastoihin kohdistui huomattavia hallinnollisia ja toiminnallisia haasteita sekä suuria odotuksia välittömistä tuloksista. Niillä ei ollut juurikaan aikaa mukauttaa järjestelmiään ja menettelyitään ja ottaa palvelukseen tarvittavaa henkilöstöä. Näin ollen niillä oli vaikeuksia saada lisävarat hyödynnettyä talousarviovuoden aikana. Tämä johti varojen huomattaviin peruuntumisiin (Frontex) ja siirtoihin (EASO). Mainittu tilanne vaikutti yhtenä syynä talousarviota ja julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jäämiseen useissa eri tapauksissa sekä vaikeuksiin panna komission tai edunsaajien kanssa tehtyjä avustussopimuksia täytäntöön optimaalisella tavalla.

Ulkoiset arvioinnit ovat yleisesti ottaen myönteisiä

Tilintarkastustuomioistuin viittasi ensimmäistä kertaa suoraan virastojen toimintoja koskevien ulkoisten tarkastusten tuloksiin ja yleiseen tuloksellisuuteen. Näin tehtiin kuudessa tapauksessa. Arviointitulokset olivat yleisesti ottaen myönteisiä ja virastot laativat toimintasuunnitelmat, joiden avulla seurattiin arviointikertomuksissa esiin tuotuja kysymyksiä. Useimpien virastojen perustamisasetusten mukaan ulkoinen arviointi on suoritettava säännöllisesti (yleensä 4–6 vuoden välein). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin, että kuuden viraston (**EASO, eu-LISA, ETF, ENISA, EIGE, REA**) perustamisasetuksiin ei sisältynyt tällaista säännöstä. Tilanteeseen olisi puututtava. Tilintarkastustuomioistuin raportoi niin ikään, että **EMA**n perustamisasetuksessa vaaditaan ulkoista arviointia kymmenen vuoden välein. Aikaväli on liian pitkä sen kannalta, että sidosryhmille voitaisiin antaa vaikuttavaa palautetta tuloksellisuudesta.

Sisäisen tarkastuksen osaston tarkastustuloksista raportoitiin kattavamman kuvan antamiseksi

Tilintarkastustuomioistuin viittasi ensimmäistä kertaa vuoden 2016 kohdalla komission sisäisen tarkastuksen osaston tekemiin tarkastuksen johtopäätöksiin. Näin pyrittiin saamaan kattavampi kuva tarkastustuloksista. Viittauksia esitettiin kaikkiaan 14:ään sisäisen tarkastuksen osaston tarkastuskertomukseen. Virastot ja komission sisäisen tarkastuksen osasto olivat sopineet kaikissa tapauksissa korjaavia toimenpiteitä koskevasta suunnitelmasta.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta on useimmissa tapauksissa tarkoituksenmukaista

Erityisvuosikertomuksissa esitetään tilanteen mukaan edistymistä koskeva kertomus seurantatoimista, jotka virastot ovat toteuttaneet aiempina vuosina esitettyjen huomautusten perusteella. *Liitteestä III* käy ilmi, että vuoden 2015 lopussa avoimina olleiden 140 huomautuksen osalta (2014: 134) korjaavat toimet olivat useimmissa tapauksissa käynnissä tai ne oli saatu päätökseen.

Kaavio 5

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

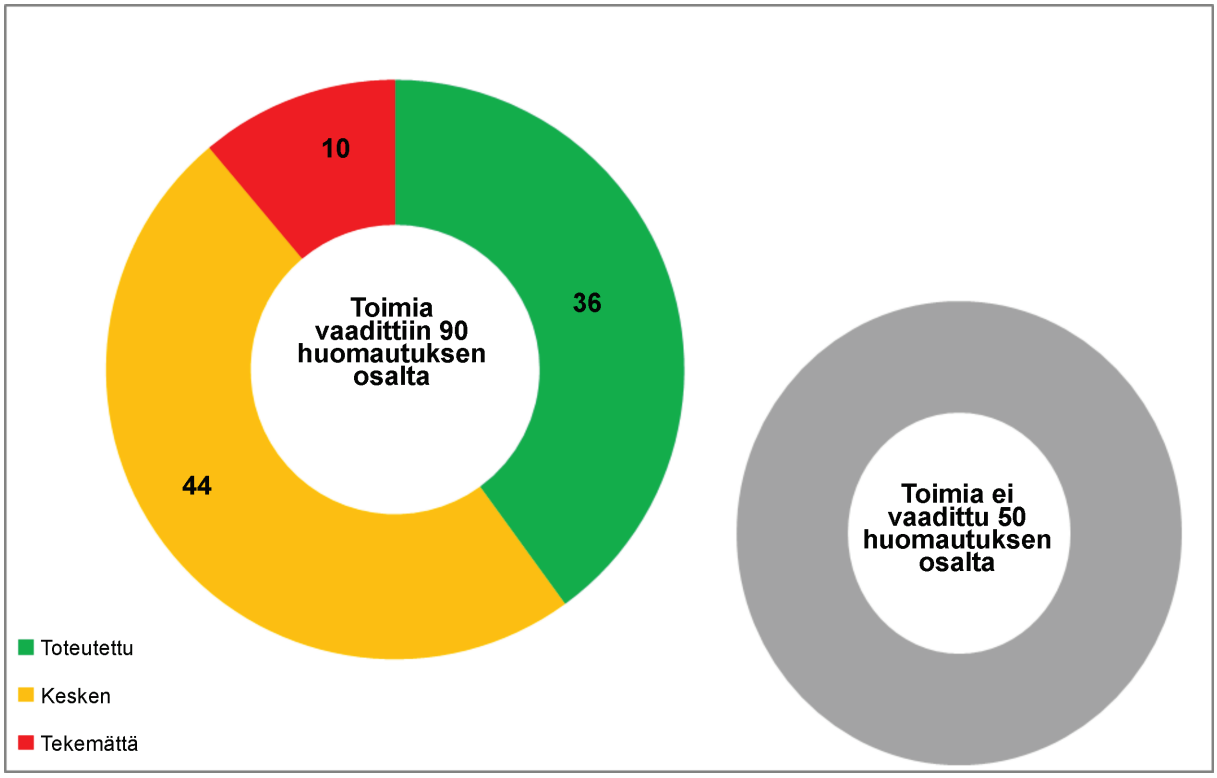

LIITE I

Virastojen määrärahat ja henkilöstö ([1])

				Määrärahat ([1])		Henkilöstö ([2])	
	Euroopan parlamentin pysyvät valiokunnat	Vastuupääosasto	Toimintalohko	2015 *(miljoonaa euroa)*	2016 *(miljoonaa euroa)*	2015	2016
Hajautetut virastot							
eu-LISA	Kansalaisvapaudet, oikeus- ja sisäasiat	HOME	Sisäasiat	71,7	82,3	134	144
EASO		HOME	Sisäasiat	15,9	53,0	93	125
FRONTEX		HOME	Sisäasiat	143,3	251,0	309	365
EMCDDA		HOME	Sisäasiat	18,5	15,4	100	101
Europol		HOME	Sisäasiat	95,0	104,0	666	737
FRA		JUST	Oikeusala	21,6	21,6	107	105
CEPOL		HOME	Sisäasiat	8,8	10,3	41	51
Eurojust		JUST	Oikeusala	33,8	43,5	246	245
EBA	Talous- ja raha-asiat	FISMA	Rahoituspalvelut ja pääomamarkkinat	33,4	36,5	156	161
EIOPA		FISMA	Rahoituspalvelut ja pääomamarkkinat	20,2	21,8	133	139
ESMA		FISMA	Rahoituspalvelut ja pääomamarkkinat	36,8	39,4	202	204
Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ([3])		FISMA	Rahoituspalvelut ja pääomamarkkinat	22,0	11 865	108	180

([1]) *Lähde:* Virastojen toimittamat tiedot

				Määrärahat ([1])		Henkilöstö ([2])	
	Euroopan parlamentin pysyvät valiokunnat	Vastuupääosasto	Toimintalohko	2015 *(miljoonaa euroa)*	2016 *(miljoonaa euroa)*	2015	2016
EU-OSHA	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	EMPL	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	16,9	16,7	65	65
CEDEFOP		EAC	Koulutus ja kulttuuri	18,4	18,0	123	122
EUROFOUND		EMPL	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	21,2	20,8	111	104
ETF		EAC	Koulutus ja kulttuuri	21,0	21,0	129	130
CDT		DGT	Kielipalvelut	49,6	50,5	218	225
ECDC	Ympäristö, kansanterveys ja elintarvikkeiden turvallisuus	SANTE	Terveys ja kuluttajansuoja	58,5	58,2	260	260
ECHA		GROW	Yritystoiminta	114,8	110,1	572	578
EYK		ENV	Ympäristö	49,2	50,5	219	208
EFSA		SANTE	Terveys ja kuluttajansuoja	78,8	79,5	434	443
EMA		SANTE	Terveys ja kuluttajansuoja	304,0	305,0	775	768
EFCA	Kalastus	MARE	Meri- ja kalastusasiat	9,2	10,0	64	64
CPVO	Teollisuus, tutkimus ja energia	SANTE	Maatalous ja maaseudun kehittäminen	14,7	16,1	46	44
EURATOM ([3])		ENER & RTD	Energia ja innovointi	0,1	0,1	17	17
ACER		ENER	Energia-ala	11,3	15,9	80	103
GSA		GROW	Yritystoiminta	363,8	626,4	139	160
EIT		EAC	Innovaatio ja teknologia	232,0	283,0	50	59
ENISA		CNECT	Digitaaliset sisämarkkinat	10,0	11,0	69	69
EUIPO		GROW	Sisämarkkinat	384,2	421,3	848	910
BEREC		CNECT	Digitaaliset sisämarkkinat	4,0	4,2	26	27

				Määrärahat ([1])		Henkilöstö ([2])	
	Euroopan parlamentin pysyvät valiokunnat	Vastuupääosasto	Toimintalohko	2015 *(miljoonaa euroa)*	2016 *(miljoonaa euroa)*	2015	2016
EASA	Liikenne ja matkailu	MOVE	Liikenne ja liikkuminen	185,4	193,4	779	774
EMSA		MOVE	Liikenne ja liikkuminen	64,8	71,1	246	246
ERA		MOVE	Liikenne ja liikkuminen	26,3	27,5	157	155
EIGE	Naisten oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo	JUST	Oikeusala	7,9	7,8	42	45
Toimeenpanovirastot							
EACEA		EAC, CNECT, HOME, ECHO	Koulutus ja kulttuuri	46,9	49,1	441	442
REA		RTD, EAC, GROW, HOME, CNECT, AGRI	Tutkimus ja innovointi	54,6	62,9	618	628
ERCEA		RTD	Tutkimus ja innovointi	39,6	42,6	417	461
EASME		ENTR, RTD, ENR, ENV, CLIMA, CNECT, MARE	Energia, yrittäjyys ja innovointi	36,4	35,8	373	417
INEA		MOVE, ENER, CNECT, RTD	Liikenne ja liikkuminen	18,4	21,7	186	225
CHAFEA		SANTE, JUST, AGRI	Kuluttaja-asiat	7,4	8,7	49	58
Yhteensä				**2 770,40**	**15 182,70**	**9 848**	**10 364**
Ilman yhteisen kriisinratkaisuneuvoston rahastokohtaisia määrärahoja				**2 770,04**	**3 382,70**	**9 848**	**10 364**

([1]) Talousarviota koskevat luvut perustuvat maksumäärärahoihin
([2]) Virkamiehiä, väliaikaisia ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä sekä kansallisia asiantuntijoita
([3]) Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja Euratomin tilinpäätökset eivät ole osa EU:n konsolidoitua tilinpäätöstä

LIITE II

Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset; huomautukset eivät aseta sen lausuntoja kyseenalaiseksi

		Huomautusten kokonaismäärä	Tilien luotettavuus	Toimien laillisuus/asianmukaisuus			Sisäiset kontrollit				Budjettihallinto			Moitteeton varainhoito / tuloksellisuus				Muut huomautukset		
				Hankintamenettelyt	Palvelukseenotto, ylennykset ja palkat	Muu	Hankintamenettelyt	Sopimusten rahoituksen toteutumisen seuranta	Muu	Sisäisen tarkastuksen osaston havainnot	Runsaasti määrärahasiirtoja seuraavalle varainhoitovuodelle	Vuodelta 2015 tehtyjen siirtojen suuri peruuntumisaste	Muu	Hankintamenettelyt	Henkilöstöresurssien hallinnointi	Ulkoisiin arviointeihin perustuvat huomautukset	Muu	Ei varsinaista vaatimusta ulkoisen arvioinnin suorittamisesta	Henkilöstöhallinto	Muu
	Hajautetut virastot																			
1	**CEPOL**	**2**									1								1	
2	**EASO**	**11**		1			1	1	3	1	1					1	2			
3	**EMCDDA**	**2**		1						1										
4	**eu-LISA**	**7**		1						1	1			2		1	1			
5	**Eurojust**	**1**									1									
6	**Europol**	**1**									1									
7	**FRA**	**2**							1		1									
8	**FRONTEX**	**9**			1	1					1	1		1			1		2	1
9	**EBA**	**0**																		
10	**EIOPA**	**0**																		
11	**ESMA**	**0**																		
12	**SRB**	**6**	1								1		3						1	
13	**CdT**	**1**											1							
14	**CEDEFOP**	**0**																		

		Huomautusten kokonaismäärä	Tilien luotettavuus	Toimien laillisuus/asianmukaisuus			Sisäiset kontrollit				Budjettihallinto			Moitteeton varainhoito / tuloksellisuus				Muut huomautukset		
				Hankintamenettelyt	Palvelukseenotto, ylennykset ja palkat	Muu	Hankintamenettelyt	Sopimusten rahoituksen toteutumisen seuranta	Muu	Sisäisen tarkastuksen osaston havainnot	Runsaasti määrärahasiirtoja seuraavalle varainhoitovuodelle	Vuodelta 2015 tehtyjen siirtojen suuri peruuntumisaste	Muu	Hankintamenettelyt	Henkilöstöresurssien hallinnointi	Ulkoisiin arviointeihin perustuvat huomautukset	Muu	Ei varsinaista vaatimusta ulkoisen arvioinnin suorittamisesta	Henkilöstöhallinto	Muu
15	**ETF**	**2**														1				1
16	**EU-OSHA**	**3**									1			1				1		
17	**EUROFOUND**	**4**			1					1	1							1		
18	**ECDC**	**3**			1					1	1									
19	**ECHA**	**3**								1	1							1		
20	**EYK**	**3**							1	1				1						
21	**EFSA**	**1**								1										
22	**EMA**	**8**	1	1				1							1		3	1		
23	**EFCA**	**0**																		
24	**ACER**	**2**								1	1									
25	**BEREC**	**5**		1	1									1				1	1	
26	**CPVO**	**3**									1	1						1		
27	**EIT**	**7**					1			1	1						2		1	1
28	**ENISA**	**3**									1				1	1				
29	**EUIPO**	**3**											1	1						1
30	**EURATOM**	**0**																		
31	**GSA**	**3**								1	1									1

		Huomautusten kokonaismäärä	Tilien luotettavuus	Toimien laillisuus/asianmukaisuus			Sisäiset kontrollit				Budjettihallinto			Moitteeton varainhoito / tuloksellisuus				Muut huomautukset		
				Hankintamenettelyt	Palvelukseenotto, ylennykset ja palkat	Muu	Hankintamenettelyt	Sopimusten rahoituksen toteutumisen seuranta	Muu	Sisäisen tarkastuksen osaston havainnot	Runsaasti määrärahasiirtoja seuraavalle varainhoitovuodelle	Vuodelta 2015 tehtyjen siirtojen suuri peruuntumisaste	Muu	Hankintamenettelyt	Henkilöstöresurssien hallinnointi	Ulkoisiin arviointeihin perustuvat huomautukset	Muu	Ei varsinaista vaatimusta ulkoisen arvioinnin suorittamisesta	Henkilöstöhallinto	Muu
32	**EASA**	**2**				1														1
33	**EMSA**	**1**					1													
34	**ERA**	**0**																		
35	**EIGE**	**4**					2				1					1				
	Toimeenpanovirastot																			
36	**CHAFEA**	**2**									1	1								
37	**EACEA**	**2**							1		1									
38	**EASME**	**2**									1	1								
39	**ERCEA**	**3**							1	1	1									
40	**INEA**	**1**									1									
41	**REA**	**3**								2						1				
	Yhteensä:	**115**	**2**	**5**	**4**	**2**	**5**	**2**	**7**	**14**	**23**	**4**	**5**	**7**	**2**	**6**	**9**	**6**	**6**	**6**
	Kaikki yhteensä:			**11**			**28**				**32**			**24**				**18**		

LIITE III

Avoinna olevien huomautusten seuranta; huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja kyseenalaiseksi

		Yhteensä	Toteutettu	Kesken	Tekemättä	Ei vaadita toimia
	Hajautetut virastot					
1	**FRONTEX**	11	2	7	1	1
2	**Europol**	2	1			1
3	**eu-LISA**	7	1	2	2	2
4	**EASO**	9	3	3	2	1
5	**Eurojust**	2		1		1
6	**EMCDDA**	1		1		
7	**FRA**	1				1
8	**CEPOL**	2	1			1
9	**EBA**	3		1		2
10	**EIOPA**	2	1			1
11	**ESMA**	6	4			2
12	**SRB**	5		1		4
13	**EU-OSHA**	2				2

		Yhteensä	Toteutettu	Kesken	Tekemättä	Ei vaadita toimia
14	**CEDEFOP**	2	1			1
15	**EUROFOUND**	1				1
16	**ETF**	1	1			
17	**CDT**	5		1		4
18	**ECDC**	4		1		3
19	**ECHA**	3	1	1		1
20	**EYK**	4	4			
21	**EFSA**	2	1	1		
22	**EMA**	4	1	3		
23	**EFCA**	1	1			
24	**CPVO**	6		3	1	2
25	**ACER**	2			1	1
26	**GSA**	7	1	5		1
27	**ENISA**	2		1		1
28	**EUIPO**	6	5			1
29	**BEREC**	4	2		1	1
30	**EASA**	2	1			1

		Yhteensä	Toteutettu	Kesken	Tekemättä	Ei vaadita toimia
31	**EMSA**	0				
32	**ERA**	2	1	1		
33	**EIGE**	1				1
	Toimeenpanovirastot					
34	**EACEA**	1				1
35	**REA**	0				
36	**ERCEA**	1				1
37	**EASME**	4	1			3
38	**INEA**	1				1
39	**CHAFEA**	3		1		2
	Muut elimet					
40	**EIT**	17	2	10	2	3
41	**EURATOM**	1				1
	Kokonaismäärät	**140**	**36**	**44**	**10**	**50**